

سورة الدخان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 حم ﴿١﴾ وَالکِتٰبِ الْمُبِیْنِ ﴿٢﴾ اِنَّا اَنْزَلْنٰهُ فِی لَیْلَةٍ
 مُّبْرَکَةٍ اِنَّا کُنَّا مُنذِرِیْنَ ﴿٣﴾ فِیْهَا یُفْرَقُ کُلُّ اَمْرٍ حَکِیْمٍ ﴿٤﴾
 اَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا اِنَّا کُنَّا مُرْسِلِیْنَ ﴿٥﴾ رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّکَ
 اِنَّهٗ هُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ﴿٦﴾ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
 وَمٰبَیْنَهُمَا اِنْ کُنْتُمْ مُّوقِنِیْنَ ﴿٧﴾ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ یُحِیْءُ وَیُمِیْتُ
 رَبُّکُمْ وَرَبُّ اَبَائِکُمْ الْاَوَّلِیْنَ ﴿٨﴾ بَلْ هُمْ فِی شَکٍّ
 یَلْعَبُوْنَ ﴿٩﴾ فَارْتَقِبْ یَوْمَ تَأْتِی السَّمٰءُ بِدُخٰنٍ مُّبِیْنٍ ﴿١٠﴾
 یَغْشٰی النَّاسَ هٰذَا عَذَابٌ اَلِیْمٌ ﴿١١﴾ رَبَّنَا کَسِیْفًا عَنَّا الْعَذَابَ
 اِنَّا مُؤْمِنُوْنَ ﴿١٢﴾ اِنِّیْ لَهْمُ الذِّکْرِیْ وَقَدْ جَاءَهُمْ
 رَسُوْلٌ مُّبِیْنٌ ﴿١٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهٗ وَقَالُوْا مُعَلَّمٌ مَّجْنُوْنٌ ﴿١٤﴾
 اِنَّا کَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِیْلًا اِنَّکُمْ عٰآئِدُوْنَ ﴿١٥﴾
 یَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطِشَةَ الْکُبْرٰی اِنَّا مُنْتَقِمُوْنَ ﴿١٦﴾
 وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُوْلٌ کَرِیْمٌ ﴿١٧﴾
 اَنْ اَدُوْا اِلَیَّ عِبَادَ اللّٰهِ اِنِّیْ لَکُمْ رَسُوْلٌ اَمِیْنٌ ﴿١٨﴾

خواندن در گروه

آیات درس را در گروه‌های دو یا سه نفره به آرامی برای یکدیگر بخوانید.

استماع و فردخوانی

هر دانش‌آموز آیات درس را از کتاب گویا گوش کرده و با انتخاب معلم، یک جمله از متن قرآن را برای دانش‌آموزان بخواند.

قرآن کامل ۲۹۶

آموزش معایم

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فعالیت اول

زنده می کند ، بابرکت ، می میراند ، نزد ، میان ، ارسال کننده

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	مُبَارَك، مُبَارَكَة	مبارک ، بابرکت	۶	يُحْيِي	زنده میکند
۲	مُنْذِر	هشدار دهنده، بیم دهنده	۷	يُمِيتُ	میمیراند
۳	عِنْد	نزد...	۸	أَوَّلِينَ	پیشین، پیشینان
۴	مُرْسِل	ارسال کننده ، فرستنده	۹	مَوْقِنِينَ	اهل یقین
۵	بَيْن	میان... بین			

تهیه کننده: مسعود حیدری گروه معارف بندر ماهشهر شهریور ۱۴۰۰
معنای این ترکیب ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

فعالیت دوم

۱- وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ: **سوگند به کتاب روشنگر** ۲- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ: **همانا ما نازل کردیم آن را**

۳- فِي لَيْلَةٍ مُبْرَكَةٍ: **در شبی با برکت** ۴- إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ: **قطعاً ما هشدار دهنده هستیم**

۵- أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا: **دستوری از نزد ما** ۶- إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ: **همانا ما ارسال کننده ایم**

۷- رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ: **رحمتی از پروردگارت** ۸- السَّمِيعُ الْعَلِيمُ: **شنونده دانا**

۹- يُحْيِي وَيُمِيتُ زنده می کند و می میراند ۱۰- رَبُّ آبَائِكُمْ الْأَوَّلِينَ: **خدای پدران پیشین شما**

خدای پدران پیشین شما

۱- گاهی «واو» به معنای «سوگند به» است و به آن واو قسم می گویند. ۲- إِنْ + نا ← إِنْنَا، إِنَّا

۳- ترکیب «ءَابَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ» به صورت «پدران پیشین شما» معنا می شود و نه به صورت «پدران شما پیشین».

تهیه کننده: مسعود حیدری گروه معارف بندر ماهشهر شهریور ۱۴۰۰

اس باقرآن دخانه

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه های ۴۹۴ تا ۴۹۸ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات ۱ تا ۸ سوره دخان را کامل کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- حَمَّ : حَا مِمْ

۲- وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ : سوگند به کتاب روشنگر

۳- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبْرَكَةٍ : همانا نازل کردیم آن را در شبی با برکت

۴- إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ : همانا ما هشدار دهنده ایم

۵- فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ : در آن (شب) هر کار مهمی (از سایر کارها) جدا و تعیین تکلیف می شود.

۶- أَمْراً مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ : دستوری از نزد ما همانا ما ارسال کننده ایم

۷- رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ : رحمتی از پروردگارت همانا او شنونده و داناست

۸- رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست

۹- إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ : اگر شما اهل یقین هستید

تهیه کننده: مسعود حیدری گروه معارف بندر ماهشهر شهریور ۱۴۰۰

۱۰- لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ : نیست خدایی جز او زنده میکند و می میراند

۱۱- رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ : پروردگارتان و پروردگار پدران پیشین شما

ج- از صفحه ۴۹۷ قرآن کریم چند عبارت آشنا یافته، همراه با معنا بنویسید.

د- در صفحه ۴۹۸ قرآن کریم، خداوند جایگاه و مقام ارزشمند متقین در بهشت را توصیف کرده است. این مجموعه را بیابید و دو آیه از آن را همراه با معنای آن بنویسید.

جایگاه متقین در بهشت

متن :

ترجمه :

متن :

ترجمه :

سورة الجاثية

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ
 لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا
 فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾
 وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ
 وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ وَءَاتَيْنَاهُمْ
 بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ
 بَغْيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
 يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا
 وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُمْ لَن يُغْنُوا عَنْكَ
 مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ
 وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾ هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ
 يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ
 كَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ
 سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
 وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

یادآوری تلفظ حروف خاص (۲)

در ادامه درس قبل، نحوه تلفظ حروف خاص به شکل مقایسه با حروف مشابه آنها، یادآوری می‌شود. با توجه به قرائت کتاب گویا یا قرائت صحیح دبیر محترم، سعی کنید این حروف را زیبا و صحیح تلفظ کنید.

۱- «ز» به حالت معمولی، ولی «ذ» به صورت نوک زبانی تلفظ می‌شود. مانند :

فَهَزَمُوهُم بِأَذْنِ اللَّهِ وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ

۲- «ذ» به حالت نوک زبانی نازک، ولی «ظ» به صورت نوک زبانی درشت تلفظ می‌شود، مانند :

ذَلِكَ تَوَعَّظُونَ بِهِ فَأَنْذَرْتَهُمْ نَارًا تَلْظَى

۳- «ظ» به حالت نوک زبانی درشت و نرم، ولی «ض» به صورت نوک زبانی درشت و محکم تلفظ می‌شود، مانند :

إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۴- «ت» به حالت معمولی، ولی «ط» به صورت درشت و پُر تلفظ می‌شود. مانند :

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

۵- «غ» به حالت معمولی، ولی «ق» به صورت محکم تلفظ می‌شود، مانند :

قَوْلًا بَلِيغًا لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا

بار دیگر با دقت به قرائت آیات درس، این حروف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

نشاط

آموزش معانی

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فعالیت اول

زندگی ، حکم می‌کنند ، بصیرت‌ها ، کارهای بد ، مرگ

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	بَصَائِر	بصیرت‌ها، بینش‌ها	۵	مَمَات	مرگ
۲	سَيِّئَاتِ	کارهای بدی‌ها، جمع سَيِّئَة	۶	سَاءَ	چه بد است
۳	سَوَاء	یکسان، مساوی	۷	يَحْكُمُونَ	حکم می‌کنند، قضاوت می‌کنند
۴	مَحْيَا	زندگی...	۸	تَسْتَوِي	مساوی است

تهیه کننده: مسعود حیدری گروه معارف بندر ماهشهر شهریور ۱۴۰۰

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

فعالیت دوم

برای گروهی که یقین دارند
۲- لِقَوْمٍ يُّوقِنُونَ:

این بینش‌هایی برای مردم است
۱- هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ:

۳- أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ آيَا گمان کردند کسانی که ۴- أَنْ نَجْعَلَهُمْ: که قرار دهیم آنها را

۵- كَالَّذِينَ آمَنُوا ما نمانند کسانی که ایمان آوردند ۶- وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ: و کارهای درست انجام دادند

یکسان است زندگی و مرگ شان
۷- سَوَاءٌ مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ:
۸- سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ: چه بد است آنچه قضاوت می‌کنند

۹- اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: خداوند میان شما روز قیامت قضاوت می‌کند

۱۰- وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ:

تهیه کننده: مسعود حیدری گروه معارف بندر ماهشهر شهریور ۱۴۰۰

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۴۹۹ تا ۵۰۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه دو آیه ۲۰ و ۲۱ سوره جاثیه را کامل کنید.

۱- هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ : این بینش‌هایی برای مردم و هدایت و رحمتی است

۲- لِقَوْمٍ يوقِنُونَ ﴿٢٠﴾ : برای گروهی که یقین دارند

۳- أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَيْمَانًا كَمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ : آیا گمان کردند کسانی که انجام دادند کارهای بد را

۴- أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ : که قرار می‌دهیم آنها را مانند کسانی ایمان آوردند و انجام دادند کارهای شایسته

۵- سَوَاءٌ مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ :

ج- از صفحه ۴۹۹ قرآن کریم حداقل دو آیه آشنا یافته، همراه با معنا بنویسید.
یکسان است زندگی و مرگ شان چه بد است آنچه قضاوت می‌کنند

آیه اول و معنا: تهیه کننده: مسعود حیدری گروه معارف بندر ماهشهر شهریور ۱۴۰۰

آیه دوم و معنا:

د- آیا می‌دانید بسیاری از ضرب‌المثل‌ها و اشعار پر معنا و زیبای فارسی از آیات قرآن کریم و سخنان حکیمانه

معصومان علیهم السلام گرفته شده است. اکنون با دقت در آیات صفحه ۵۰۰ قرآن کریم، بیان کنید این شعر زیبا با کدام یک از عبارات قرآنی این صفحه هم معناست:

هر چه کنی به خود کنی گر همه نیک و بد کنی

آدمی و عملش

متن:

ترجمه:

پیام قرآنی

محمد رسول الله (ص)

پیامبران الهی برترین بندگان خدا و سرآمد انسان‌ها در طول تاریخ بوده‌اند و حضرت محمد صلی الله علیه و آله، آخرین پیامبر خدا و سید المرسلین است. قرآن کریم ویژگی‌های پیامبران خدا را بر شمرده و آنها را با صفات ارزشمندی توصیف کرده است. آیات بسیاری از قرآن، سیمای تابناک پیامبر اکرم را با برترین صفات به تصویر کشیده است. برخی از این ویژگی‌ها و آیات مربوط به آنها چنین است.

آیات	ویژگی‌ها
<p>تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَلَمِينَ نَذِيرًا</p> <p>فرقان ۱</p>	<p>بنده خدا و دریافت کننده قرآن و وحی الهی</p>
<p>قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا</p> <p>اعراف ۱۵۸</p>	<p>پیامبر همه جهانیان در همه زمان‌ها</p>
<p>وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ</p> <p>قلم ۴</p>	<p>بهره مند از برترین اخلاق نیکو</p>
<p>وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ</p> <p>انبیاء ۱۰۷</p>	<p>پیامبر لطف و رحمت بر همه جهانیان</p>
<p>لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ</p> <p>احزاب ۲۱</p>	<p>الگوی نیکو و کامل</p>
<p>بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ</p> <p>توبه ۱۲۸</p>	<p>مهربان و دلسوز</p>
<p>با مراجعه به آیات ۴۰ تا ۴۸ سوره احزاب فهرستی از ویژگی‌های پیامبر اعظم (ص) را استخراج کنید.</p>	<p>آخرین پیامبر الهی، دعوت کننده انسان‌ها به سوی خدا و چراغ روشن هدایت بشری</p>